

4 สุขอนามัยของภาชนะ ประกอบอาหารและอุปกรณ์อื่นๆ

ระวังการปนเปื้อนทางอ้อม!

การปนเปื้อนของแบคทีเรียไปยังผักสดหรืออาหารที่ปรุงเสร็จโดยผ่านอุปกรณ์ที่ทำอาหาร เช่น มีด เขียง กระชอน หรือ มือที่ถูกคิดเชื้อ เรียกว่าการปนเปื้อนทุติยภูมิ

1 สุขอนามัยของเขียง มีด ผ้าเช็ดจาน ฯลฯ

เตรียมเขียง มีด และผ้าเช็ดจานให้เพียงพอ และใช้แยกกันตามอาหารประเภทต่างๆ (เนื้อสัตว์ ปลา ผัก ฯลฯ) รวมทั้งใช้แยกกันระหว่างขั้นตอนก่อนและหลังล้างเตรียมอาหาร

การใช้สัแยกประเภทอาหารเพื่อความสะอาด

2 วิธีการฆ่าเชื้อ

หลังจากกำจัดคราบแล้ว ให้ฆ่าเชื้อภาชนะตามวิธีดังต่อไปนี้ หลังจากฆ่าเชื้อแล้ว ให้เช็ดภาชนะให้แห้งก่อนจัดเก็บเพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อน

หมวดหมู่	อุณหภูมิ/ความเข้มข้น	เวลา	รายการ
การต้ม	ประมาณ 100°C	อย่างน้อย 5 นาที	ผ้าเช็ดจาน ผ้าขนหนู
	ประมาณ 80°C		เขียง มีด
คลอรีน	ความเข้มข้นของคลอรีน : 200ppm	อย่างน้อย 5 นาที	เขียง มีด ผ้าเช็ดจาน ตู้เย็น
แอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อ	70%		เขียง มีด ตู้เย็น เคาเตอร์

คลอรีน อ่านวิธีการใช้ให้ละเอียดและใช้ด้วยความเข้มข้นที่เหมาะสม

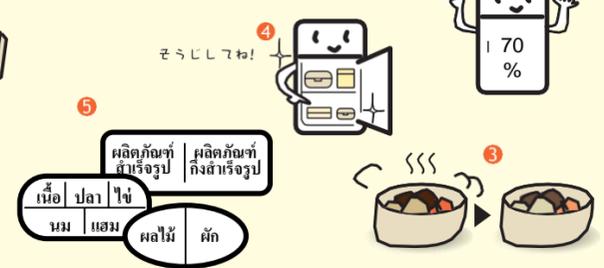
ใช้กับอุปกรณ์ที่ผ่านการเช็ดแห้งแล้ว

3 สุขอนามัยสำหรับตู้เย็น

1 ตรวจสอบอุณหภูมิภายในตู้เย็นทุกวัน โดยใช้เทอร์โมมิเตอร์แบบรีโมท โดยไม่ต้องเปิดตู้เย็น

ตู้เย็น: 10°C หรือต่ำกว่า   ช่องแช่แข็ง: -15°C หรือต่ำกว่า   ช่องแช่เย็น: 4°C หรือต่ำกว่า

- อย่าเก็บอาหารไว้ในตู้เย็นมากเกินไป (ควรเก็บที่ประมาณร้อยละ 70 ของความจุ)
- ปล่อยให้อาหารอุ่นลงก่อนที่จะนำไปแช่ในตู้เย็น
- ทำความสะอาดภายในตู้เย็นประมาณสัปดาห์ละครั้ง
- จัดเก็บวัตถุดิบสด ผลัดกันข้างที่สำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปแยกออกจากกัน
- ห่อเนื้อสัตว์และปลาด้วยพลาสติกห่ออาหารหรือใส่ไว้ในภาชนะที่มีฝาปิด

เทอร์โมมิเตอร์แบบรีโมท แสดงอุณหภูมิภายในตู้เย็น โดยไม่ต้องเปิดตู้เย็น

2 ドアの開閉は 少なくして!

5 สุขอนามัยสำหรับผู้จัดเตรียมอาหาร

1 การล้างมือเบื้องต้น

ล้างมืออย่างสม่ำเสมอ เช่น ก่อนเริ่มงานหรือไปทำภารกิจอื่น และหลังจากเข้าห้องน้ำ

2 จุดที่ต้องตรวจสอบเมื่อเริ่มงาน

จัดทำรายการตรวจสอบของแต่ละสถานที่เพื่อตรวจก่อนเริ่มงาน

รายการตรวจสอบการบำรุงรักษาสุขอนามัยสำหรับคนงาน (ตัวอย่าง)	เดือน/วัน/ปี	ผลการตรวจสอบ
1 คุณไม่มีอาการผิดปกติ เช่น ท้องเสียหรือเป็นหวัด ไข้หรือไม่?		☐
2 มือของคุณมีรอยบาดหรือไหม้? (หากนิ้วของคุณมีบาดแผล อย่าสัมผัสอาหารโดยตรง)		☐
3 คุณสวมชุดทำงาน หมวก หนวดกาก และรองเท้าที่สะอาด ซึ่งทั้งหมดใช้สำหรับทำงานเท่านั้นหรือไม่?		☐
4 เสื้อผ้าทำงานของคุณไม่มีสิ่งแปลกปลอมหรือคราบเปื้อนอยู่เลยใช่ไหม?		☒
5 คุณได้ถอดแหวนหรือนาฬิกาออกทั้งหมดแล้วหรือยัง?		☐
6 คุณตัดเล็บสั้นหรือปล้ำ?		☐
7 คุณล้างมืออย่างถูกวิธีแล้วหรือยัง?		☐

3 การดูแลสุขภาพ

แม้ว่าคุณจะมีสุขภาพดี แต่บางครั้งภายในร่างกายของคุณอาจมีเชื้อแบคทีเรียหรือไวรัสที่ก่อให้เกิดอาหารเป็นพิษได้ ตรวจสอบดูจจะเป็นประจำตามที่กำหนด (เชื้อซีกแลลา, เชื้อซาลโมเนลลา, เชื้อEHEC, โนโรไวรัส ฯลฯ) หลีกเลี่ยงการรับประทานเนื้อดิบและของนารมดิบ

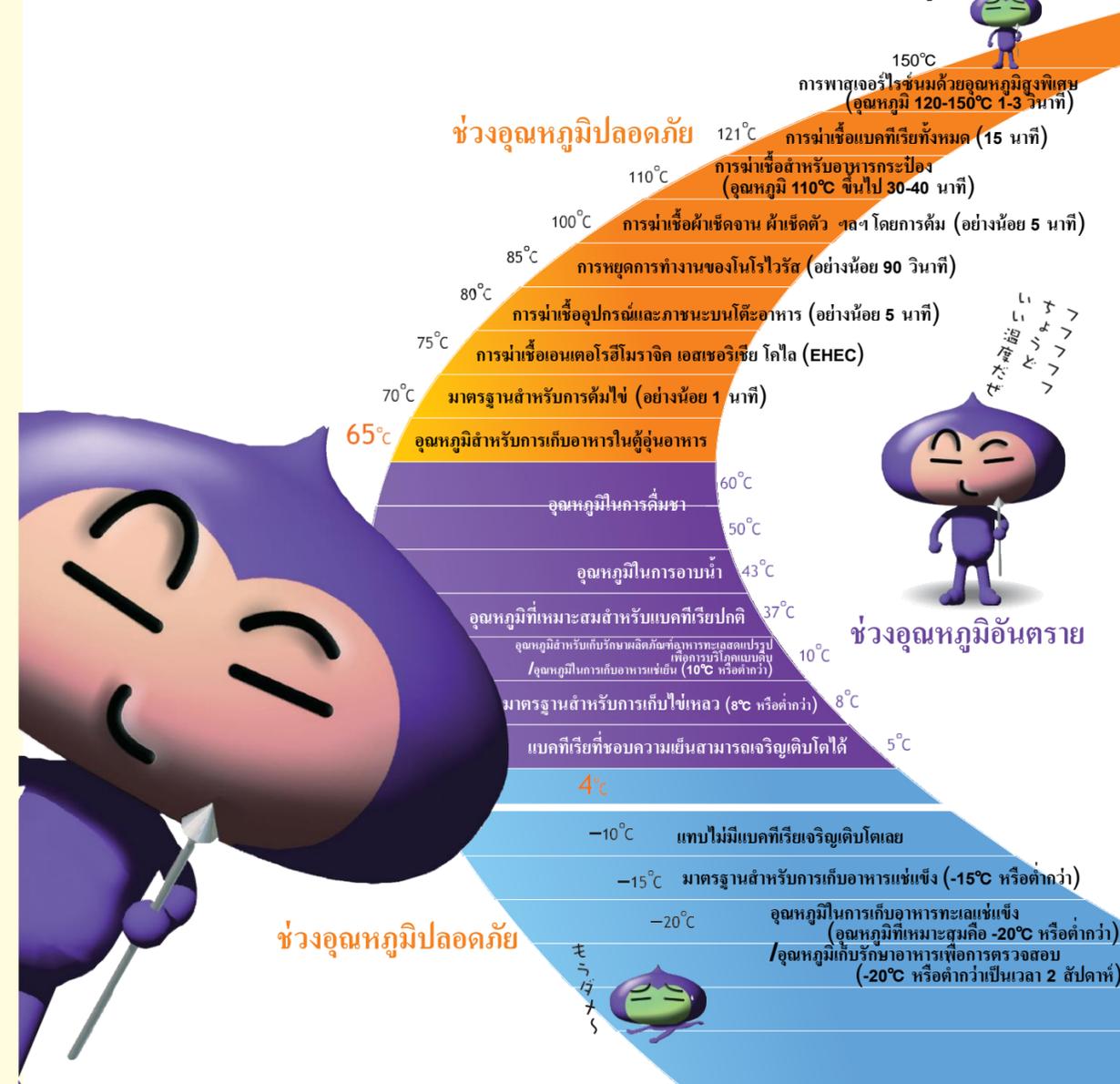
4 การอบรมด้านสุขอนามัย

ผู้รับผิดชอบควรจัดทำอบรมด้านสุขอนามัยเป็นประจำเพื่อป้องกันลดลงของการตระหนักรู้ด้านสุขอนามัยของพนักงาน ที่ศูนย์แรงงาน และเพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ด้านสุขอนามัยให้แก่พนักงานใหม่ *หน้าที่ของผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร ใ้ได้รับการอธิบายให้ชัดเจนมากขึ้น จากการแก้ไขเนื้อหาบางส่วนในพระราชบัญญัติสุขาภิบาลอาหาร ขอแนะนำให้ผู้สร้างและเก็บบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหารที่ผลิตและจำหน่าย

วิธีป้องกันอาหารเป็นพิษ

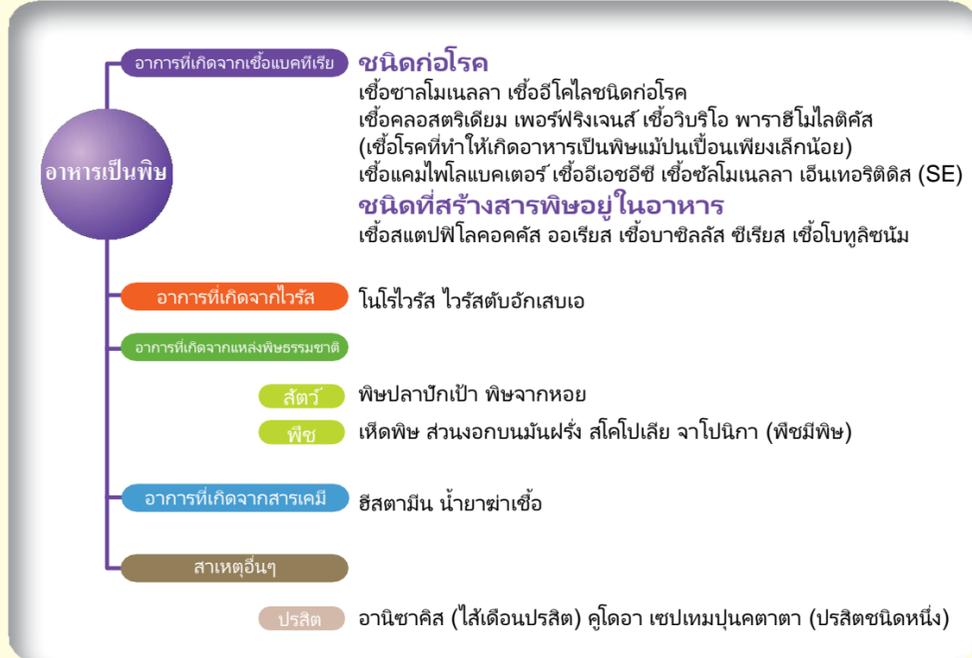
คู่มือการอบรมสุขาภิบาลอาหาร

« ความสัมพันธ์ระหว่างอาหารและอุณหภูมิ »

1 ประเภทของอาหารเป็นพิษ

อาการอาหารเป็นพิษสามารถจำแนกได้ตามสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค โดยสาเหตุที่พบบ่อยที่สุดแสดงไว้ดังต่อไปนี้

รู้หรือไม?

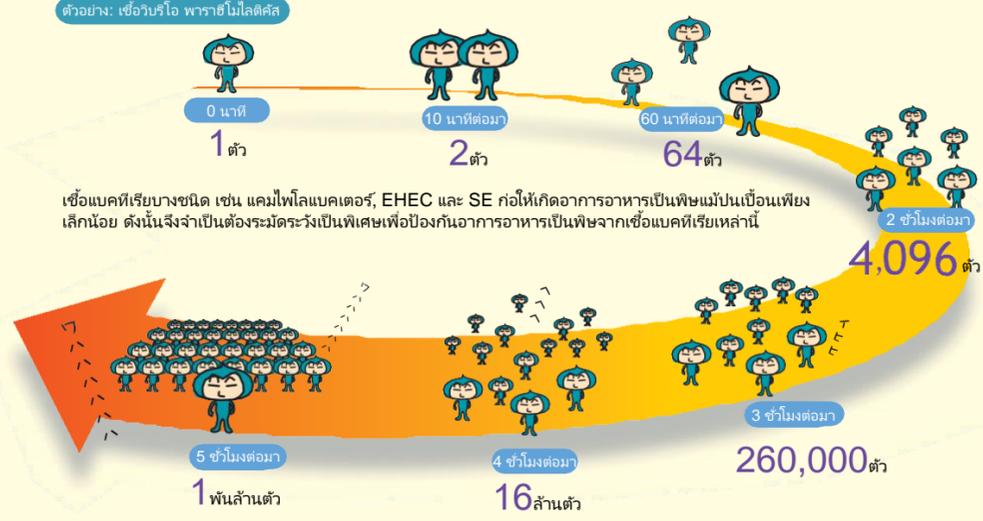
สาเหตุของอาหารเป็นพิษอาจซ่อนอยู่ในสถานที่เหล่านี้

ไก่ เชื้อแคมไพโลแบคเตอร์ เชื้อซาลโมเนลลา	มนุษย์ เชื้อสแตปไฟโลคอคคัส ออเรียส โนโรไวรัส
วัว เชื้ออีเอสอีซี เชื้อซาลโมเนลลา เชื้อแคมไพโลแบคเตอร์	หมู เชื้อซาลโมเนลลา เชื้อแคมไพโลแบคเตอร์ ไวรัสตับอักเสบบี
ไข่ไก่ เชื้อซาลโมเนลลา	เห็ดพิษ เชื้อบาซิลลัส ซีเรียส
ปลา เชื้อไวรัสโอ พาราอีโมไลติคัส ไวรัสตับอักเสบบี ฮีสตามีน อานิซาคิส (ไส้เดือนปรสิตร) พิษปลาปักเป้า	หอย เชื้อไวรัสโอ พาราอีโมไลติคัส โนโรไวรัส ไวรัสตับอักเสบบี พิษจากหอย
อาหารบรรจุในบรรจุภัณฑ์ปิดสนิท เชื้อโบทูลิซันัม	

2 หลักการ 3 ประการสำหรับการป้องกันอาหารเป็นพิษจากเชื้อแบคทีเรีย

1 หลีกเลี่ยงการปนเปื้อนของเชื้อแบคทีเรีย **► ทำความสะอาด**
รักษาความสะอาดของห้องครัว อุปกรณ์ และผู้จัดเตรียมอาหาร

2 ป้องกันการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย **► ควบคุมความเร็วและอุณหภูมิ**
เมื่อได้รับอุณหภูมิ ความชื้น และสารอาหารที่เหมาะสม แบคทีเรียจะเจริญเติบโตได้ดังนี้

1 ตรวจสอบฉลากรวมทั้งวันหมดอายุ วิธีการเก็บรักษา และข้อมูลอื่นๆ ก่อนซื้ออาหาร

2 เก็บอาหารไว้ในตู้เย็นหรือช่องแช่แข็งตามอุณหภูมิที่กำหนด เก็บอาหารไว้ในตู้เย็นที่อุณหภูมิ 65°C หรือสูงกว่า

3 ควรรับประทานอาหารทันทีหลังจากปรุงอาหารเสร็จ ทั้งอาหารที่หั่นหั่นหรือหั่นเป็นชิ้นไปนานหลังจากปรุงอาหาร

3 ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย ► การให้ความร้อน

เมื่อทำการอุ่นอาหาร ให้อุ่นที่อุณหภูมิ 75°C จนถึงแกนกลางเป็นเวลาอย่างน้อย 1 นาที เชื้อแบคทีเรียบางชนิดทำให้เกิดอาหารเป็นพิษ เช่น เชื้อสแตปไฟโลคอคคัส ออเรียสและเชื้อบาซิลลัส ซีเรียส อาจทำให้เกิดอาหารเป็นพิษได้แม้ตัวเชื้อจะถูกฆ่าด้วยความร้อนแล้วก็ตาม เนื่องจากสารพิษที่เชื้อสร้างขึ้นจะไม่ถูกทำลายด้วยความร้อน โปรดระมัดระวังเชื้อแบคทีเรียเหล่านี้

*การฆ่าเชื้อโนโรไวรัส ต้องใช้ความร้อนที่อุณหภูมิ 85-90°C เป็นเวลาอย่างน้อย 90 วินาที

3 สุขอนามัยในครัว

- ระบายอากาศในห้องให้เพียงพอ หลีกเลี่ยงอุณหภูมิและความชื้นสูง ติดตั้งเทอร์โมมิเตอร์และรักษาอุณหภูมิห้องไว้ที่ 25°C หรือต่ำกว่า
- รักษาพื้นให้ระบายน้ำได้ดีและทำให้พื้นแห้งมากเท่าที่จะทำได้ พัฒนาระบบครัวแห้งอย่างจริงจัง
- หลีกเลี่ยงการทำความสะอาดพื้นด้วยน้ำระหว่างจัดการอาหาร เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากการกระเซ็นของน้ำ
- เตรียมสบู่และน้ำยาฆ่าเชื้อให้เพียงพอสำหรับล้างมือ เพื่อให้พนักงานสามารถล้างมือได้อย่างสะดวกตลอดเวลา
- เก็บอาหารอย่างถูกสุขอนามัยในสถานที่ที่กำหนด ติดตั้งอุปกรณ์จัดเก็บอาหารสูงจากพื้นอย่างน้อย 0.6 เมตร
- จัดเก็บจานชามและอุปกรณ์รับประทานอาหารที่สะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อแล้วในชั้นวาง
- การเก็บของใช้ส่วนตัวและอุปกรณ์ทำความสะอาดแยกจากอาหารเพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากสิ่งแปลกปลอม
- ควรติดตั้ง ตรวจสอบ และซ่อมแซมมุ้งลวดและตาข่ายระบายน้ำเพื่อป้องกันแมลงวัน หนู และแมลงสาบ ไม่ให้เข้ามาในพื้นที่เตรียมอาหาร

ระบายอากาศภายในห้อง อย่างมีประสิทธิภาพ

ไม่ทำความสะอาดในขณะจัดเตรียมอาหาร

จัดให้อุปกรณ์ล้างมือสามารถใช้ได้เสมอ

เก็บอาหารไว้ที่ความสูง 0.6 เมตรขึ้นไป

จัดเก็บจานและอุปกรณ์รับประทานอาหารบนชั้นวาง

ติดตั้งมุ้งลวดและตาข่ายระบายน้ำ

